

REDACTIA

Arad, Deák Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 1/2 an 10 .
pe 1/4 an 5 .
pe 1 lună 2 .
N-ril de Duminecă pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-utca nr. 20.

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b., de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Scrierile nefranțate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

Mărturisiri prețioase.

În ședința dela 19 Februarie a Dietei ungare romancierul *Rákosi Viktor* a ținut un discurs în care a făcut mărturisiri prețioase cu privire la halul în care a ajuns țeara în urma guvernelor liberale ce s'au succedat dela 1868 încoace.

Ținem să fixăm chiar la acest loc cuvintele deputatului kosuthist, care a zis:

„E moment foarte caracteristic că miile de lucrători vagabondează pe uliți, ear noi n'avem alt plan și ideie pentru ameliorarea situației decât să deschidem o prăvălie, unde dăm *pâne gratis*, și mai deschidem și altă prăvălie, unde dăm *lapte gratis*. Muncă nu le știm da, ci pomână, noi creștem cerșitorii ear nu cetățenii liberi, (aprobări șgomotoase în stânga și stânga extremă).

Pap Zoltán. Asta-i trebuie Austriei! *Rákosi*. Care este în Ungaria clasa socială mulțumită cu soartea sa? Lucrătorii n'au de lucru, industriașii n'au comenzi, ear comercianților le stă marfa în prăvălie. . .

Endrey Gyula. Ș'asta-i dreață austriacă.

Rákosi. . . O singură clasă este în țeara ungurească mulțumită, care cu ambele mâini are ce lucra: *executorii* (aprobări în stânga). Cunosc în Budapesta executorii cari umbliă în trăsura particulară (mare ilaritate). Oe spectacol minunat ar fi și ce victorie pentru dl ministru de finanțe, dacă am ajunge să vedem o demonstrație a executorilor fără muncă (mare ilaritate generală). Țeara întregă s'ar aduna pe cele două laturi ale bulevardului și ar aplauda și poate că nici poliția călări n'ar comanda atunci șarge împotriva demonstrațiilor.

Câte-va valuri ale mizeriei generale deja astă toamnă au atins treptele Dietei. Ne aducem aminte bine, toți am văzut acele legiuni sinistre, am auzit șgomotul pasului lor surd. Asta-i *musica nouului veac*. . .

Prin *emigrări*, în fiecare an perdem o bătălie ca la Mohács. Mizeria începe să nimicească deja și cunoscutul humor vestit al Ungurului. În vara trecută un mare proprietar scria într'o epistolă: „E mare mizerie; bătrânele nu mai povestesc și fetele tinere nu mai cântă”. Suntem în halul care mai bine se potrivește cu următoarea anecdotă. Cum bucătăreasa curăța cartofi, copilul o întreabă dacă nu-i dor pe cartofi când le ia coaja. Aceasta a zis: „Ei, și dacă i-ar dura, Dumnezeu de aceea i-a făcut, ca să aibă și omul șerac pe cine jupoi”. . . Ear d'asupra celor flămânzi și săraci stă statul bogat și sătul cu al său buget de o mie milioane. . .

Ear după ce spune că cea mai mare parte a bugetului este mistuit de oștire, că nimic național nu s'a putut dezvolta în țeară, că în politica mare trebuie să se execute ordinele venite dela Viena, și se mai descarcă și asupra Sașilor pentru-că sunt dușmanii ai statului unitar național maghiar, zice:

„. . . Pentru-că *ideea de stat maghiar* este cea mai păcătoasă (textual: „*legrongyosabb*”) invenție din lume și nu este altceva decât o noțiune metafizică (așa-i, aprobări în stânga și stânga extremă). Unde are ea mâni, picioare, țeară, munți, rege, dietă? Nu, nu există, ci este o *scamatorie* (aprobări în stânga) de care se folosesc politicienii naționali vicleni ca să prostească pe Unguri”. . .

Se înțelege, *Rákosi* învinuiește guvernele că nu au dat ființă ideii de stat maghiar, că n'au întărit în destul poporul maghiar ca să poată da expresie pregnantă ideii de stat maghiar. . .

Tot d-sa mărturisește însă:

„Domnii inspectori școlari raportau cu multă mândrie dacă un copil de Valah ori Slovac a învățat câte-va cuvinte ungurești, dar tot atunci am stat cu mâinile în sin și am privit cum pe *câmpia mareului Alföld* 35% dintre copii mor înainte d'a ajunge vârsta de 7 ani”. . .

Navem nimic de adăogat, ci multe observat.

Întăiu: guvernele nu merită ceartă, într-o-că fie-care dintre ele 'și-au dat foarte mare osteneală să *maghiariseze*, caș-fel să servească ideii de stat maghiar. Sunt însă și prea mari la număr și prea refractare maghiarizării tate naționalitățile. D'aceoa, de geaba s'prăpădesc banii scumpi în urmărirea acestui plan cu neputință de realiat.

A doua: ce mai puteau face guvernele decât ca tot ce au stors de p'țeară, ș'anume bugetul de 1000 milioane, să-l împartă, așa zicând, numai între „patrioți”?!

Că se da mult pentru oștire? Că Viena tot mai are influență în politica mare?

Dar numai așa s'a împedecat de-astrul total!

Rákosi a văzut răul, dar mijloacele de vindecare nu li-a indicat nici el, căci se mărginește numai la amenințări asupra naționalităților, și cere pământ — parcelări — pentru Unguri!

Dar tot el spune că se duc nu numai șeracii în America, ci și Unguri cari ar ave din ce trăi!

Greșala cea mare este deci în felul de a guvernă al Ungurilor, ear căș-despre opoziție, ea este care așa zicând într'una a împintinat guvernul la politica pe urma căreia emigrează nu numai Slovacii și Rutenii, dar și Ungurii. . . Și ziarele opoziționale nu făceau oare încă îndoiță reclamă înspre câte un rezultat al — maghiarizării? Nu obștea întregă aplaudă când câte un șarlatan de învățator reușește să fie premiat pentru „*sikerres magyarosításért*”?!

Și noi le arătăm zilnic că pe când își dau osteneală să ne maghiariseze pe noi, poporul lor se destramă: se demoralizează, serăcește, mortalitatea crește și ia drumul spre America?

Ear îndreptare nu este de așteptat nici dela un control cum este opoziția actuală din Dietă, care nu știe decât să asmuțe încă guvernul asupra noastră. Va să zică, toată preocuparea „părinților patriei” este să ne vadă turtiți, crezând că pe ruinele naționalităților se va pute ridica statul național maghiar, cu armată separată de care să tremure — Viena.

Mărturisirile sincere ale kossuthistului *Rákosi* au deci o singură valoare: să le reținem pentru a le cita odată ca mărturie, că deși ei au constatat deja răul, n'au găsit însă și leacul.

Ne prăpădim, strigă ei. În loc să-și vină însă în simțiri și să zică: *Dar haide' să ne întărim, chemând la conlucrare pentru mărirea patriei și naționalitățile*, — nu scapă un singur prilej pentru accentuarea escluvismului de rasă urmărit cu încăpăținarea omului care văzând cu ochii merge spre prăpastie.

Primejdii economice. *Presa maghiară, fără osebire de culoare politică, este viu alarmată de măsurile economice ce se iau atât în Germania cât și în Angliera în contra produselor din Ungaria.*

Astfel, într'un prim articol intitulat „*Zahărul*”, ziarul „*Budapești Hirlap*” (dela 21 c.) scrie:

„*Asupra economiei rurale maghiare, care și așa este într'o stare destul de precară, se abat vremuri de crisă. Germania se prepară să ridice stavilare împotriva produselor noastre agricole, ear acum Angliera, cu o singură lovitură vrea să nimicească un tiner ram de industrie: fabricarea de zahăr și prin aceasta pe o mare parte dintre agricultorii. Conferența de a Bruxella cere ca statele cari fabrică zahăr să sisteze premiile acordate exportului de zahăr, și tot'odată să reducă și vama pe zahăr, la 5 franci, în loc de 22*

RĂȘBOIU.

— Mi-ai aruncat mănușal! Fie, uite, o ridic. Înceapă dară rășboiul. . .

Zimbești? Te simțești destul de tare spre luptă? Poate; dar nu crezi că ori cum a fost, dacă nu chiar primejdios, dar cel puțin neconsult d'a provoca un om, care n'are nimic a perde? Nici nădejdi, nici iluzii, nici visuri dragi? . . .

Sau zimbetul ți-e una dintre arme? Arma asta n'are ascuții. Știi că numai risul tău argințiu e arma de care mi-e frică, și de arma asta acum nu te poți folosi. . . Nu suntem singuri, lumea din jur te oprește. . .

Și încă tot zimbești? Va să zică nici nu crezi în revolta mea? Nu crezi că sclavul amarit poate găsi în sine curajul să scuture lanțurile grele ce-l ferecă? . . . Nu, sclavul areștat earșă e liber, dacă peste tot a fost vreme când era despoiat de libertatea sa, dacă peste tot n'a purtat lanțurile de bună voie. . .

— Mulți, prea mulți ți-au făcut curte. . . Da, ai drept, între alții și eu. . . O, nu zimbii, nu complimente îți fac, ci constatând un lucru vreau să-ți analizez nașterea. . . Da, mulți, prea mulți ți-au făcut curte, și încă și mai mulți se mirau ce afii acești curtenitori atât de extraordinari în tine. . . „Da, e frumoasă — ziceau între ei, — dar sunt altele și mai frumoase; e plăcută, dar sunt altele și mai plăcute, e. . .

Te-ai și supărat? Îți mușți buzele? Și încă nici n'am început bine! Ți-am vor-

bit numai de observările altora, de impresii străine. . . Ei vezi așa! ascundeți fața după evantai să nu te vadă nimeni. . .

La adică trebuie să zimbesc și eu când îmi dau seamă de situația noastră. Eu, — atârșind fără crutare, tu — siliti să ascuți în liniște, și în jurul nostru lume multă ce-și închipe acum — amăgiti de zimbetul tău — că-ți înșir la vorbe dulci, la complimente fără șfârșit.

Te-ai recules. Frumos. Să continuăm dară! Va fi însă bine să te pregătești la o luptă grea, să-ți aduni toate puterile de care dispui, ca lumea să nu observe cât de mult te costă să-ți reții lacrimile. . . Căci mi-am pus de gând să te văz plângând, să-ți văz ochii frumoși. . .

Te înșeli! Nu-ți fac complimente; dar simțul meu de dreptate îmi impune datorința să-ți spun alătura de multe adevăruri neplăcute și câte un mic adevăr măgulitor. . . Și e apoi oare meritul tău că natura ți-a dat frumuseță: ochi strălucitori, glas dulce, ris argințiu. . . ?

— Da, mulți, prea mulți ți-au făcut curte dindu-ți să înțelegi că sunt înamorați de ființa ta, și asta te-a făcut să te încrezi, să-ți pierzi cumpătul. Mai eri-alături erai încă fată mică la care tinerii priviau cu un aer de bunăvoință ofensătoare, și azi numeri în jurul tău o gardă întregă care cu nerăbdare pândeste o privire din ochii tăi. . . Lumina asta prea mare, ce te-a lovit pe neașteptate, te-a robit, încât n'ai putut să vezi că tinerii aceștia nu-ți fac într'atăta curte ție, cât vor să facă concurență unii

altora, să-și patreacă pe conta ta. . . Din garda asta întregă nici unul nu simțeste pentru tine iubire, nici unul nu te iubește. . .

Ei da, mă așteptam la obiecționarea asta dar de ce o zici cu atăta manie, de ce stai să rupi batista fluă? Ar fi pagubă de broderia frumoasă ce te-a costat atâtea ciasuri lungi. Uite, îți șifonezi și haina prin mișcările tale nervoase. . . Sânge rece, mai mult sânge rece. . . Te sparii deja de câte-va împușcături de sentinela? . . .

— Da, mă așteptam la obiecționarea ta. . . „Și eu? . . . O, ce mă privește pe mine, eu formez excepție. Eu — *te-am iubit*. . . Te-am iubit până erai încă fetița nepretențioasă care mă încântase la prima vedere. . . Te-am iubit până. . .

Și crezi că n'o știam? Te-nșeli atunci! Știam bine că nu-ți pasă de iubirea mea, că-ți sunt indiferent dar pentru aceea totuș: te simțai mândră că mă puteai număra între adoratorii tăi. . . Ei, așa sunteți voi femeile! Vă simțiți mândre dacă chiar cel mai nelsemnat bărbat se încântă de farmecele voastre. . .

Zic, că numai atunci când se amorișează un bărbat de care vă place? Greșești! Gândește-te bine și vei vedea că atunci — vă simțiți mândre *fericite*.

— Te-am iubit până nu te-ai schimbat. Ce schimbare! Ești și tu fată șeracă, ai trăit mai mult în aerul curat dela sate, în atmosfera nevinovată. . .

Al pagubă de evantaiul frumos! Permiți să faceră să l dirag? E frânt, ruinat

de tot. Pagubă! Va fi costat poate. . . Dar trebuie să mă grăbesc căci văd cum tremură cortina; îndată va începe actul. . .

— Și-ai venit apoi la oraș. Ce fetiță dragă în simplitatea și încântătoare în sinceritatea ei. Ce contrast îmbătător între tine, boboc dela țară, și între prietenele tale, păpușe diforme. . . Dar aerul nesănătos dela oraș te-a atins și pe tine! Pe când la început stăteați cu ori cine prevenitoare la vorbă, acum te puneai să alegi cui îi adresezi vorba. . . Făceați deosebire între tineri și tineri pe motiv că unul îți convinea mai mult fiind-că avea pe căpătina cilindru încă neplătit, sau purta mereu ghețe de lac, pentru-că nu mai era ciobotar în oraș care să-l facă ghețe pe credit. . .

Și 'n teatru îți întorceai apoi capul, să nu observe lumea că șermanii tineri cari și-au luat bilet pentru loc de stat — te cunosc pe tine, care șezi mândră în lojă. . . Și-ai început a da lecții în stînga și dreapta, a-ți face observări despre toți și toate. Ai căzut cu un cuvânt în păcatul. . .

Cortina se ridică. Trebuie să mă despart. Și păcatul? O, e ușor de ghicit; ți-l voi spune cu alt prilej. Nu fi supărată! Ai aruncat mănușal, eu am ridicat-o. Ți-am spus însă dela început că e primejdios d'a provoca un om, care n'are nimic a perde, nici nădejdi, nici iluzii, nici visuri dragi. . .

Adio!

Orfelin.

coroane în aur cât este acum. Dacă nu vom primi aceasta, Engliera ne va lovi cu măsuri retorsive — ridicând vama — și astfel ne va face să fim în neputință de a mai exporta zahăr în imperiul britanic. Din cauza acestor propuneri, conferința convocată la Brușela și a suspendat ședințele deja de trei săptămâni, ca delegații să ia instrucțiuni de la guvernele lor.

După ce arată că interesul Ungariei este menținerea statului — quo, numărul ziar cere ca guvernul să rechem pe delegații set dela conferință.

Deschiderea parlamentului italian s'a întâmplat la 20 c. printr'un mesaj rostit de tinerul rege. În mesaj se insistă îndeosebi și întâiu de toate asupra situației interne a țării, punând în vedere o mulțime de reforme cari să promoveze binele obștesc. Îndeosebi e vorba despre ameliorarea clasei sermane. Se atinge apoi relațiunea dintre stat și biserică, spunându-se că se dă bisericii ce se cuvine, dar terenul de activitate al ei trebuie restrâns la chestii bisericesti, prerogativele puterii de stat trebuind să rămână neatînse.

Regele vorbește apoi de politica externă, accentuând bunele relațiuni cu toate statele și declarând că Italia stă alipită cu credință de aliații săi, adică de statele din tripla alianță.

Mesajul a fost primit cu simpatie în țeara întreagă și pretutindeni se fac ovățiuni la adresa tinerului rege.

Asemănări nepotrivite.

De câte ori în Dietă sau în alta parte heghemonii vor să laude regimul lor „constituțional”, fac paralela între ceea ce li-se întâmplă Polonilor în Rusia și Germania, și între viața de invidiat ce li se garantează naționalităților prin legea dela 1868.

S'acum, că deputatul Korodi, naționalist sas, luase cuvântul să vestească șovinismul maghiar, i-s'a strigat: „Dar Nemții ce fac cu Polonii?!” — ba Rákosi îl asigură că dacă Sașii ar face în Germania ceea-ce fac în Ungaria, ar fi aruncați în temniță.

Apoi s'avam iertare. Asemănarea nu se potrivește câtuși de puțin. Întâiu de toate Rusia este un stat absolutistic și Rușii sunt un popor de peste o sută milioane, care dacă are tendință să asimileze micile popoare, se mai esplică. Tot așa și în Germania: slavii sunt abea o mână!

Dar în Ungaria chiar statistica făcută de agenții maghiarisării Unguri n'au putut să scoată mai mult ca 1% peste jumătatea întregii populațiuni.

Să nu se uite apoi, că dela înțelegerea sa și până azi, statul ung a fost și este considerat ca poliglot.

Dar să zicem că ce a fost, arecut. S'atunci se întreabă: oare cetart vor să asimileze sunt cu însușirinat distins ca naționalitățile? Oare cura ce o au, concetățenii nostri nu delcământ o au? Oare Sașii n'au îndlinit et o misiune culturală în statul igr și aproape toate orașele de însemnătate, începând cu Budapesta, nu poartă azi timbru pronunțat german?

Cât despre Români, stau conacți, au la spate un regat frate, cu o dtura care rivalizează cu a Ungurilor gla tot casul și și învinge în Orient, și care patrioții vor să l cucerească.

Slovacii earăști au o cultură vechie și întrețin legături culturale strise cu un puternic neam slav cum sunt Cehii. Sërbit se razămă și et pe alți frți.

Cu un cuvânt: naționalitățile înconjoară pe Unguri ca un inel, și nu sunt aruncate ca niște insule în mijlocul lor.

Comparațiile patrioților schiapătă dect.

Și la nict un caz nu sunt bie plamate într'o Dietă, unde începând cu vechiul parlamentar Beöthy, „krucz”, nu glumă, și terminând cu tinerul kosuthist Rákosi, toți constată ruina „nației singure alcătuitoare”: pământurile — latifundurile — trec adică în mâna Ovreilor, comerțul nict odată n'a fost maghiar, literatura de mult e fabricată și ea de Ovet, după cum a arătat chiar „Magyar Szó”, emigrările și slăbesc în fiecare an cât o bălăie perdută ca la Mohács.

Et, ce li-a mai rămas?

Bugetul.

Atâta nu este însă destul pentru-ca să se compare și să se încumete a face ceea-ce fac Germanii și Rușii. Quod licet Jovi, non licet bovi!

DIN ROMÂNIA.

Convocarea marelui colegiu. „Monitorul oficial” publică următorul decret:

Carol I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate:

Asupra raportului ministrului Nostru secretar de Stat la departamentul cultelor și instrucțiunii publice sub Nr. 6,820,

Văzând jurnalul consiliului Nostru de ministri,

În virtutea art. 6 din legea pentru alegerea mitropoliților și episcopilor Eparhiilor, cum și a constituției Săntului Sinod al Săntei Biserici Autocefale Ortodoxe Române,

Am decretat și decretăm:

Art. I. Marele colegiu electoral prevăzut la art. I din citata lege, este convocat pe ziua de 8 Februarie 1902, spre a proceda la alegerea noului Mitropolit al Eparchiei Moldovei și Sucevei, al cărei scaun a rămas vacant prin decedarea I. P. S. titular D. D. Iosef Naniescu, și la alegerea noului Episcop al Hușilor în locul vacant.

Art. II. și cel din urmă. — Ministrul Nostru secretar de Stat la departamentul cultelor și instrucțiunii publice este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a dispozițiilor din prezentul decret.

Dat în București, la 5 Febr. 1902.

Carol.

Decorați. Dl Ioan Bianu, profesor universitar și bibliotecar al Academiei Române și poetul G. Coșbuc au fost distinși cu ordinul „Resplata muncii”, pentru merite pe terenul instrucțiunii publice și literare.

Marea frescă a Ateneului Român.

Zilele acestea s'a anunțat prin ziare o știe foarte ioveselitoare pentru cei ce se interesează de mișcările culturale și artistice ale acestei țări. M. S. Regele, promotorul și susținătorul avinturilor mari, avinturi cari înalță prestigiul României, s'a oferit, mai nainte chiar de a se aproba vr'un proiect, a da, din caseta Sa particulară, jumătate din costul picturii Marelui frescă a Ateneului român. Ministerul instrucțiunii, se înțelege, îmboldit de datorie sa pentru cultura neamului, a decis să dea un sfert, ear Ateneul Român celalalt sfert. În țară, unde să apreciază arta, după justa ei valoare, banii s'au găsit și încă cu prisosință și siguri de tot, de oare-ce aceste persoane morale prezintă cea mai mare garanție și'n orți și ce moment pot acoperi cheltuelile ce va necesita această gigantică lucrare. Eram sigură că fonduri pentru asemenea opere au să se găsească precum s'a găsit și pentru clădirea Ateneului; acum se naște întrebarea: găsi-se-vor și pictorii români destoinici, cu imaginație bogată, cu simț național dezvoltat, cu cunoștințe profunde despre trecutul nostru, spre a nu da uitării nict una din acele figuri mărețe, care a contribuit la înălțarea patriei?

Dela societatea Agrară. În locul sec. „Agrare”, din calea Victoriei, Dl C. Roman, directorul stațiunii economice, a ținut o interesantă conferință despre calitatea grăului românesc.

Oratorul a arătat mai întâiu ce cantitate de grâu exportăm noi pe fiecare an și apoi a făcut o comparație între calitatea grânelor noastre și cele străine.

Dl Roman a arătat că grăul românesc are o mare putere germinativă.

Vorbind despre sămânțele de grâu străin, oratorul crede că nu trebuie introduse în țeară decât după o experiență îndelungată.

Terminând, dl Roman spune că grăul nostru ar câștiga și mai mult dacă nu s'ar amesteca diferitele calități.

Din străinătate.

Interview cu Regele Serbiei. Ziarul „Français” din Paris publică un interview al unui redactor al său cu Regele Serbiei, care ar fi declarat următoarele:

Svonurile despre abdicarea mea sunt absurde. Situațiunea financiară nu este bună.

Trebuie să se lărgească comerțul nostru cu străinătatea.

Voim să contractăm un împrumut în Franța, dacă el ni-se va face în condițiuni mai bune.

Avem dreptul să ne bucurăm de încredere. În vederea stabilității regimului nostru politic, care ne va permite să întindem comerțul nostru și să sporim veniturile.

Vom visita pe Țarul Rusiei, dar nu s'a hotărât încă data acestei visite.

M'am căsătorit din amor cu Regina mea, și nu-mi pare rău de ceea-ce am făcut.

Pot fi fericit și interesele Serbiei ne sunt în contrazicere cu fericirea mea personală.

Pentru Casa Națională.

Au mai sosit pentru Casa Națională drept răscumpărare de felicitări de Anul-nou următoarele sume:

Transport Cor. 562 54

Onorin Conopan, preot, Berzova Cor.	2.—
Dr. Aurel Cozma, avocat Timișoara	10.—
Atanasiu Suciu, preot, Labasiniș	1.—
Ioan Ivanovici, preot, Chisoda	1.—
Nicolau Bogdan, Criscior	20.—
Petru Bogdan, Cărpenești	10.—
Suma totală Cor.	606 54

Balul studenților din Blaj.

— 12 Februarie.

Scumpă Miși!

Condeii mei era să ruginească de tot, de când nu mai scriesem, dacă nu mă provocat tu să-ți scriu îndată despre balul nostru din 12 Februarie. Și cum ție, scumpa mea, nu-ți pot refusa nict când nimic, îți implinesc și astădată dorința, chiar și cu risicul de a asculta scârțâiturile condeiiului, pe care de sigur și tu le vei simți.

Tu, dragă cum imi porți un interes de sorioară, ai dori să afii mai mult despre mine. Dar dă-mi voie de astădată, ca să arunc un vël mai des pe propria mea inimioară.

În acest secol înaintat în civilizație și progres în toate direcțiile, inima nu mai are nict o trecere. S'apoi dorind ca să nu rămân nict eu de lume, m'am hotărât să nu mai ascult nict eu de această plăpândă părticică din ființa noastră omenească.

Am să-I desconsider glasul ei sentimental și plângător și voi păși și eu ca lumea pe drumul îngust al egoismului și al intereselor dictate de minte, regina noastră.

Ideale, altruism, aceste sunt nimicuri, sunt lucruri ridicole. Un blid de linte este scopul fiecăruia!

Scusă-mi acest accent de scepticism atât de nepotrivit, ea esordiu pentru o scrisoare de bal, m'au năpădit fără voia mea și mi-au ușurat o leacă povara sufletului; revin la obiect și îți spun, că ziua de

trei sfinți a fost pentru noi o adevărată și de srbătoare. Ca creștinii adevărați dimineața am ascultat sfânta liturgie, ce s'a serbat cu mare pietate potându-se solemnitatea prin cântările bisericesti executate cu armonie și măiestrie de corul mixt al domnului profesor de cant și muzică Iacob Mureșan.

După serviciul divin am luat parte la ședința festivă a studenților gimnaziali arangiată din prilegiul srbătoririi patronilor gimnaziului a celor trei sfinți Vasile, Grigore și Ioan Gură de aur. Am ascultat o disertație serioasă și instrucțivă delectat în declamații succese și cum sufletul meu era însetat de muzică frumoasă m'am pierdut cu totul în lumi trandafirilor și albastre sub acorduri dulci și duioase de elegie și în coruri rezonante și imponente ca și muzica lui Wagner. Punctul de forță a fost balada d-lui Mureșan „Constantin Brancoveanu”. Marele nostru compositor crează mereu.

Seara la bal. Se poate un lucru mai frumos, decât un bal frumos? Fetele și tinerii se duc să-și petreacă împreună. Mamele cu fetele gândesc că:

Doară, doară...

Eu nu știu de ce m'am dus, dar știu bine că n'am regretat de loc că am fost, dar poate n'as fi regretat, nict dacă nu mergeam, căci tu cunoști soarta mea rece și indiferentă pentru tot ce ar putea îngusta mintea și inima.

Au fost tineri mulți și frumoși și dame asemenea. Se vor fi legat multe inimi și multe se vor și deslegat...

Ținuta tinerilor studenți a fost ireproșabilă. Profesorii lor, ca niște adevărați părinți li împărtășesc de o educație solidă, serioasă și deamănă.

Damele au fost găsite așa de frumos. Apoi, cum să nu ne pregătim, când domniile ne admiră așa de mult, când ne ved găsite frumos? S'apoi care dintre dame nu voeste să placă? Onoare excepțiilor!

Am fost foarte încântată putând face o observație în favorul românelor.

O damă străină se plânge de ținuta tinerelor domnișoare ale neamului ei spunând că cochetăria lor merge atât de departe încât sunt mândre ca pentru ele să se verse stinge și că bărbaii, dacă vreau să fie considerați de ele, doresc să le dea mereu probe de iubire prin câte un duel, care tot ele îl provoacă așa că la baluri și serate în prezența alesului lor se poartă cu mai mare atenție față de altul, care s'ar apropia de ele. Îi fac ochi dulci, îi șoptesc la ureche, îi invită să ocupe loc lângă ele, la masă schimbă paharul cu al lui, ori împărtășesc în două câte o inimă de migdale, ear cu o jumătate de ochi mereu fixează pe acela la care li scriu numele. El cu literă mare și dacă vede că e deja destul de aprins de mânie încetează cu apucăturile lor astute știind că aruncarea mânușii e inevitabilă.

Dama aceasta voină să-și cunoască mai de aproape sorioarele le-a provocat ca să le despartă în două tabere, cerându-le răspunsul său: — Da, voiesc ca acel ce mă iubește să-mi dea probă de iubirea sa

prin aceea că chiar și sângele să și-l verse pentru mine.

— Nu, nu voiesc ca acel pe care îl iubesc să sufere pentru mine, nict urmă de durere.

Multe au răspuns negativ, dar au fost și de acele, cari nu s'au sdit să dea răspunsul prim întărit de iscălitura sa gingașă.

Eu sunt sigură, că românele noastre prin temperamentul lor fericit și prin gingășia firii lor se ridică sus de aceste inimi de fiare doritoare de sânge și nu că nu le-ar imita ci și-ar întoarce cu dispreț capul de ele și fie-care și-ar cruța pe alesul inimii de astfel de probe de foc, cel mult în luptă pentru scumpa sa națiune de la trimitte zicându-l.

— Mergi iubite, mergi de luptă.

Și ai crucea într'ajutor.

De încheiere afii, că sunt mândrească tine pentru-că de atâta timp nu ne-ai cerțat, când tu știi că ceasurile petrecute cu tine imi sunt cea mai curată mângâiere, putând să ne împărtășim din celeași cuget și sentimente. Scumpa ta icoană trăește în inima mea ca și o floare, care a cuprins întreg terenul, încât alta de ar mai răsuși n'ar avé din ce trăi. Dar las, am să mă răbun, când vii odată, am să te și căte-va luni la mine.

Te sărută cu dor
A Ta

Lolia.

NOUTĂȚI.

ARAD, 22 Februarie n. 1902.

Alegerea dela Iosășel, cercul în care Românul Dr. G. Sombati a învins asupra milionarului Dr. Tagányi István, fiul presidentului partidului liberal din comitatul Aradului, după cum se știe, a fost protestată, pe diferite pretexte ridicole. Eri petiția s'a judecat la Curie. Advocatul Dr. Nagy Dezso a înșirat câte toate, în primul loc că dl Sombati „a agitat contra națiunii maghiare și a statului” spunând că el e Român ear Tagányi este strein; ba într'un apel li-a zis alegătorilor: „fraților”, ear la alegere o comună a venit sub — cruce.

Alegerea a apărat-o vestitul jursconsult Dr. Edvi Ilés Károly, care a zis că alegere mai curată ca aceasta nu s'a pomenit. Un tinăr sărac față de un bogătan spriginit și de guvern, cu ce pute corupe? Ia rënd pe rënd și ridiculizează cele cuprinse în petiție. Mai vorbește și avocatul Dr. Tetlén, după care Curia respinge petiția și condamnă pe petiționari la suportarea șeselor.

Autonomia catolică. În Budapesta se armează cu stăruință discuția asupra proiectului de autonomie a bisericii catolice. În ședința de Vineri arhiepiscopul Samassa a luat cuvântul și a susținut ca membrul marelui sfat catolic să fie ales mijlocit, motivând că mulțime incultă să ia după diferite motive subiective, până ce delegații aleși de popor stringându-se la un loc cu alți frunțași, vor și să aleagă mai bine și mai în interesul bisericii.

Garnisoana din Arad, ș'anume reg. 38 de inf. și al 3 de husari, în anul acesta va lua parte la manevrele mari al căror plan se lucrează deja în minister. După toate probabilitățile, manevrele corpului 7 de armată, căruia aparține garnisoana, vor avea loc în Ardeal.

Biblioteca Academiei Române. Mișcarea în luna Ianuarie 1902. I. Consultarea, A) Cărți tipărite. 1. Cerute cu buletine 355 cetitori, 1538 volume. 2. Imprumutate acasă 13 cetitori, 1650 volume. Total 368 cetitori, 1650 volume. Afiătoare în sala de lucru; Cărți 1594 vol. Afiătoare în sala de lucru: Reviste Române 29 volume. Afiătoare în sala de lucru: Reviste străine 40 volume. B) Manuscrise și documente. Manuscrise consultate 9 cetitori, 85 volume. Documente consultate 8 cetitori, 1502 volume. II. Sporirea. Primate. 1. Conform legii dela 1 Aprilie 1885, 228 volume și broșuri, 102 reviste române. 2. În dar sau în schimb, 450 volume și broșuri, 25 stampe și portrete, 46 volume manuscr., 34 documente, 2 fotografii. 3. Cumpărate, 88 volume și broșuri, 123 reviste străine, 25 stampe și portrete, 64 volume manuscr.,

409 documente. Total 766 volume și broșuri, 102 reviste române, 123 reviste străine, 25 stampe și portrete, 64 volume manuscr., 443 documente, 2 fotografii. Bibliotecar S. Bian.

Puterea triplei alianțe. Un colonel al armatei bavareze a făcut socoteală că la 1922 Germania va avea 4.888.000 soldați instruiți și peste 5.361.000 mai puțin instruiți. Statele din tripla alianță vor avea cu totul 17.500.000 soldați, față de 20 mil. soldați francezi și ruși. Cât despre mobilitatea acestora, Germaniei li vor trebui 63 milioane mărci pe zi ear pe lună 849 mil. mărci. Tripla alianță ar trebui să cheltuiască zilnic 105, pe lună 3100 milioane ear pe an 37 miliarde. Ear Franța și Rusia ar trebui să cheltuiască pe an 43 miliarde.

În prezent, statele din Europa cheltuesc pentru susținerea armatelor 6 miliarde, 711 milioane și 6.533.500 franci.

Moartea unui ziarist german. O telegramă din Hamburg anunță moartea d-rului Emil Hartmayer, editor și redactor-șef al ziarului „Hamburger Nachrichten” cunoscutui organ al familiei Bismark, în vîrstă de 82 de ani. Defunctul a condus acest ziar timp de 35 ani. Cadavrul său, conform testamentului, va fi ars în crematoriu din Ohlsdorf.

Carnevalsângeros. Cu ocazia ultimei zile a carnavalului în Roma au fost trei crime în care sunt morți.

O bandă de rău-făcători mascați a năvălit într'un cal public a început să tragă focuri de revolver.

Cei de față au fost înspăimântați în mod teribil.

Sunt două morți și mai mulți răniți. Din Catania (Sicilia) se depeșează că și acolo au fost desordine, cu morți și răniți.

A trebuit să intervie armata. Oamenii fără căpătău au comis acte de vandalism.

S'a făcut numeroase arestări.

În balon peste Sahara. — Aeronautul militar francez Debureau are intențiunea ca să treacă peste întinsa pustietate Sahara din Africa.

Planurile balonului sunt, după comuncările profesorului Marey, deja terminate în Academia de științe din Paris. Volumul balonului va cuprinde 12.000 până la 13 mii metri cubici de hidrogen și va putea să plutească la o înălțime dela 400—1000 metri. De oare-ce aeronautul Debureau are de gând să măi ia cu dînsul încă cînci tovarăși, precum și o mare calitate de provisiuni pentru două săptămâni, instrumente arme etc., balonul trebuie să aibă o mare forță.

Acest balon va avea două etaje: în cele sus se află camerele de dormit pentru trei oameni, ear jos se află cei-l'alți aeronauți.

Votarea prin electricitate. — La Camera deputaților din Washington votarea prin ridicarea mânilor va fi înlocuită prin votul electric?

Un mare tablou așezat la spatele președintelui va avea de două ori atâtea lămpi cât e numărul deputaților. Pe pupitrul său, fie-care deputat va avea dinaintea lui două butoane. Apăsând unul din ele, el se aprinde pe tabloul pomenit o lampă incandescentă roșie s'au albă — roșie pentru nu, albă pentru da.

Secretarii nu vor avea decât să numere lămpile spre a ști dacă propunerea pusă la vot a fost s'au nu adoptată.

Un șarpe în pântecul unui copil. — Se semnaleză din Winkel (Alsacia) un curios caz medical, care de altfel nu e cu totul nou.

Un copil, în vîrstă de patru ani, de o vreme oare-care slăbea, fără ca medicul să poată determina cauza precisă a acestei stău patologice. Copilul mănca mult, dar slăbea în mod vădit, pe când pântecul i-se umfla mereu.

În zilele din urmă copilul dete afară prin gură un șarpe viu de o lungime de vre-o 50 centimetre. Animalul fu ucis și trimis universității din Strasburg.

De atunci, turcurările patologice au încetat și copilul e sănătos. Se presupune că ar fi înghițit reptila bînd apă contaminată.

Felurimi.

Statistică interesantă. — În luna Septembrie va apare una din cele mai interesante statistici. Cu această ocazie, congresul medical și naturalist va ține o disertație solemnă asupra stațiunii balneare Karlsbad, menționând boalele cari au fost tratate și care e cauza că aceste izvoare sunt frecventate în fie-care an de mii și mii de persoane.

Iată o mică statistică a acelei stațiuni balneare:

În acești 5 ani din urmă, Karlsbadul a fost frecventat de 242.850 persoane, cari, în termen mediu, beau câte pahare de apă Sprudel, sau dela un altul din numeroasele izvoare calde. Cei s'a consumat în timpul unei curi de patru săptămâni 6.799.800 s'au în țifra rotundă 6 milioane 800 mii de litri de apă minerală.

CLEOPATRA.

ROMAN 26

HAGGARD RIDER.

Traducere de Hero.

XIII.

Stam nemișcat adăncit în gânduri. Pe urmă ea din întimplare ridică coroana de trandafiri și o privi...

Nu știu câtă vreme am stat așa; dar când îmi ridică ochii o observă pe Charmion, de care îmi uitasem. Și deși nu dam pe stîncă nici o importanță acestui fapt, mi-se părea, parcă fața fetel ar fi aprinsă de mânie, și iritată ar da din picioare.

— Ah, tu ești Charmion? ziseu. — Ce ai? S'au ai căpătău sgârșiri în picioare, fiindcă a trebuit să stai atîta vreme nemișcată în ascunzătoarea ta? De ce nu te-ai strecurat afară, când Cleopatra a eșit cu mine pe balcon?

Unde mi-e șalul? Intrebă Charmion aruncându-mi priviri furioase. — Mi-a căzut șalul brodat.

— Șalul!... ah, n'ai văzut? Cleopatra după tachina cu ei și eu l-am lăsat să cadă după balcon.

— Da, am văzut, răspuse fata, — am văzut prea bine. Ai aruncat șalul meu, dar

coroana de trandafiri n'ai voit s'o arunci. Se înțelege e „dar regese”, și ilustrul Harmachis, e preotul Irisei, alesul zeilor, s'a jurat pe binele lui Chem și s'a încoronat de Faraon, și păstrează ca o plăcută amintire acea coroană. Dar șalul meu iritat de risul reginei, l'a aruncat în vînt!

— Ce vrei să zici cu asta? o întrebau surprins de tonul ei amar — Nu pot deslega vorbele tale enigmatice.

— Ce vreau să zic? răspuse Charmion cu năpăstire ridicănd capul și arătânduși gâtul rotund. — Nimic sau totul, cum vrei... Vrei să ști ce gândesc, oh Harmachis, șalul și domnul meu? continuă șoptind cu răceală. — Bine dar îți voi spune.

Esti în primejdie să comiți un mare păcat. Cleopatra asta a aruncat asupra ta undița seducțiunii ei fatale și tu esti aproape să te îndrăgostești de ea, Harmachis, da să te îndrăgostești de ea — pe care mîne trebuie să o asasinezi!

Stai numai și admiră acea coroană, pe care o ai în mână, și pe care n'ai fost în stare s'o arunci în urma șalului meu. — În seara asta Cleopatra a purtat-o pe cap.

Fiind parfumați trandafirul de părul iubitei lui Caesar și a altora, încă și acum te încântă mirosul lor!... Și zău Harmachis, cât de departe ați ajuns afară pe balcon? Căci din ascunzătoarea mea n'am putut vedea nici auzi nimic. E loc plăcut pentru amorozași, nu-i așa? și noaptea e încăntă-

toare, nu-i așa? Venus, tocmai se ridică pe cer?...

Toate acestea le spunea cu atîta liniște și modestie, deși vorbele ei nu erau modeste, și totuși cu atîta amărăciune, încât fie-care vorbă a ei îmi străpungea inima și mă năcăja într'atît, încât nu puteam să vorbesc.

— Intr'adevăr, faci cuminte, urmă Charmion, vîzându-se mai tare pe situație, azi seroși buzele pe cari mîne le vei închide pe vecie. Estă o genială exploatare a momentului.

Mă cuprinsese atunci năcazul.

— Fată, strigai, cum îndrăznești să vorbești așa cu mine? Ai uitat cine și ce sunt?

— Ba da, știu bine ce ar trebui să fi, — răspuse îndată. Că ce ești acum, nu cercetez. Asta numai tu și Cleopatra o poți ști.

— Cum înțelegi asta, întrebau... E vina mea dacă regina...

— Regina! Ce-i asta? Faraonul recunoaște o regină?

— E greșala mea dacă ti place Cleopatrei să vină noaptea la mine, să converseze?

— Despre stele, Harmachis... a, desigur, numai despre stele și trandafiri, despre nimic altceva!

(Va urma.)

Această cantitate de apă a avut multe boli de vindecat.

În timpul acestei perioade de timp, numărul boalelor cari au fost tratate, poate se evalueze ast-fel 80.000 suferinzi de calcul biliar, 50 mii diabetici, 40.000 gutoși și reumatici, și 15.000 de stomac.

Ceea-ce e foarte interesant, e repar-tizarea acestor boli pe țară.

Germania procură cei mai mulți bolnavi de calcul ciliar. Marea Britanie și Irlanda are avantajul gutoșilor, Franța pe cei ce suferă de rinichi și Statele-Unite deține recordul bolnavilor de stomac.

Diabeta e răspândit aproape egal în toate țările din lume.

ULTIME ȘTIRI.

Barcelona, 21 Februarie. În mai multe părți ale orașului s'au așezat tunuri. Situația este foarte gravă. Peste o sută mii oameni sunt în grevă. În suburbiul Badelona ei au ridicat baricade. Eri au fost omoriți 10 oameni. Greviștii au jefuit brutăriile și au atacat trenul express care venea dela Madrid. Mai mulți călători sunt răniți. S'a dat foc și unui mare magazin cu lemne.

Madrid, 21 Februarie. Statariul a fost proclamat și la Saragosa. Autoritatea orașului au confiscat toate armele. D'asemeni s'a proclamat statariul și în Manresa.

Londra, 21 Februarie. După raportul oficios, în lupta dela 18 c. dată la Bothof, Englesii au lăsat pe câmpul de luptă 5 morți și 9 răniți.

Red. respons. Ioan Russa Șirianu. Editor Aurel Popovici Barcianu.

Insertiuni și reclame.

Scrisoare de recunoștință sosită la adresa d-lui Albert Müller Budapesta, V., Vadász utca Nr. 42/K. inventatorul crucii duble electro-magnetice, R. B. Nr. 86967, în anii 1898, 1899, 1900 și 1901, pe care o aducem la cunoștința onor. public, ca dovadă despre puterea vindecătoare.

Scrisoare Nr. 2 sosită la 5 Febr. 1902.

Stimate d-le Müller!

La 4 Noemvrie 1901 am comandat dela D-Voastră crucea electro-magnetică, pentru soția mea, care dela etatea de 12 ani a suferit de dureri reumatice la cap. Mulțumesc de mii de ori domnului și creatorului, care mi-a dat credința să comand una din crucile D-Voastră. Pe toți, cari suferă de dureri de cap li fac atenți să-și comande din aceste cruci făcătoare de minuni. Soția mea la 4 săptămâni după-ce a purtat crucea s'a făcut bine. Am încercat toate medicamentele prescrise de medic; dar n'a folosit nici unul, ci numai și numai crucea electro magnetică R. B. Nr. 86967.

Cu stimă
Valentin Hauber,
Károlyfalva.

Originalul acestor scrisori se află la domnul Albert Müller Budapesta V. Vadász-utca Nr. 42/K. și toți cari doresc se pot convinge despre adevărul celor scrise.

Un candidat de avocat român,

cu praxă complectă din 15 Martie a. c. poate găsi aplicație într'o cancelarie advocațială română din Arad. 714 2-3

Competenți pe lângă subșternerea condițiilor și amintirea timpului de praxă să se adreseze la redacția noastră.

Radu Ursu

recomandă publicului român din loc și provincie atelierul de 697 4-

tuns, ras și fresat

și ori-ce alte servicii sanitare permise de lege aparținătoare la acest ram de industrie. Îndeosebi recomandă onoratei prețimii cunoștințele sale speciale întru dresura rituală a părului, mustefelor și a bărbii se află în strada Deák-Ferenc (Hotel „Vass”) serviciu prompt cu comoditate și gust. Afară de aceasta recomandă magazinul său de pudră, săpun și diferite soiuri de parfumarii.

9044 tkvi sz.

1901.

Arverési hirdetményi kivonat.

A borosjenői kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírre teszi, hogy a „Victoria“, takarékos és hitelintézet, aradi cég végrehajthatónak, Kriszta Nikolae végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében 140 korona tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. törvényszék és a borosjenői kir. jbiróság területén fekvő és a hódosi 78 sz. tjkvben A. I. 2—6 sor, 838, 468, 512, 588 és 788 hrzi számú ingatlan 756 koronában megállapított kikiáltási árban az 1902 évi márczius hó 11. napján d. e. 10 órakor Hódos községben a községházánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladatni u. m.:

1.) Ha a kikiáltási áron felül ígérlet nem tétetik, az elárverezendő ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

2.) Árveréni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át, vagyis 75 korona 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. november 1-én kelt 3333. sz. igazságügyminister rend. 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirokban, a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. 60. t. czik 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3.) Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, a harmadikat pedig ugyanazon naptól számítandó 45 nap alatt, minden egyes vétel-ári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt, szabályszerű letéti kérvény kapcsán az 1881 évi decz. 6-ikán 39425 I. M. sz. a. kelt rendeletében előírt módon a buttyini kir. adóhivatalnál mini birói letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíróság telekkönyvi hatóságánál és Hódos, Kujed és Buttyin községek előljáróságainál megtekinthetők.

Kelt Borosjenőn, 1901. évi október hó 31-én.

A borosjenői kir. jbiróság tkvi hatóságánál.

716 1-1

Horváth s. k., kir. albiró.

6809/901 tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírre teszi, hogy a „Victoria“, takarékpénztár végrehajthatónak Kimpián Nikolae és társai végrehajtást szenvedők elleni 4000 korona tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő Kurtics községben fekvő a 118 sz. tjkvben A. I. 2 sor alatt felv. ház és telekből álló ingatlanra 800 kor. becs és kikiáltási árban; továbbá a kurticsi 1106 sz. tjkvben A. I. 1—5 sor a. felvett és 2674 kor. becs és kikiáltási árban az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi április hó 21-ik napján d. e. 10 órakor Kurtics községházában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1901 évi deczember hó 6. napján.

Az aradi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

716 1-1

Zubor, s. k.,
kir. törvényszéki biró.

SALVATORUL VIETII.

O poveste adevărată din viață, de Făbián András, Turkeve.

(Reproducerea oprită.)

De când e lumea lumea, nimeni n'a avut așa mare folos de știința de carte ca tatăl meu, care a fost foarte greu bolnav, și dacă a scăpat, are s'o mulțumească faptului, că a știut ceti.

Opt ani a zăcut de boală de stomac, colici și chiar și anemie. Vara suferia în fie-care an de palpitații și dureri de inimă. Acestea erau boalele interne; dar suferia și de gicht, reumatism, dureri de șale îngrozitoare, și nimic nu-i ajuta! Iși cheltuise toată averea cu leacurile și totă ziua sta în perne lângă sobă, cetind din cartea de rugăciuni și din calendar. De-odată cetind, bătrânul exclamă:

— Asta-i!... — Ce? întrebăm noi.

— Asta-i! Repetă el, arătându-ne o poveste intitulată: „Secretul unui om bătrân“, în care spune Ștefan Szabó jun., cum n'a putut să-i ajute nimic pe lume, decât vestitul Fluid-Elsa din farmacia Eugen V. Feller din Stubica, Strada Bisericei (Comitatul Agram), cu care s'au mai vindecat o mulțime de oameni din satul lui. Noi n'am vrut să stricăm voia bună a bătrânului, și i-am comandat dela farmacia Eugen V. Feller din Stubica (Kirchengasse) „la sfânta Trăime“, cu 5 coroane, 12 sticlețe de Fluid-Elsa, căci mai puțin nu trimite. Farmacistul ni-a trimis cu ramburs duzina de sticle cu Fluid-Elsa, împreună cu indicațiunile de întrebuițare, și el însuși a plătit taxa poștei.

Patru spre-zece zile a bătut bătrânul nostru tată, la fie-care oră, câte 20 de picături de Fluid-Elsa într'o linguriță de lapte, și în fie-care seară și dimineață s'a frecat pe trup cu acel Fluid-Elsa. Dela ziua a noua i-a fost deja mai bine și a început cu încetul să umble. În două săptămâni a fost pe deplin sănătos.

În grabă a sflat tot satul și împrejurimea, că tatăl nostru s'a făcut sănătos. Toți au comandat Fluid-Elsa și tuturor li-a ajutat. Amintesc aci numai câte-va casuri: Ștefan Dandur suferia de *albia ochilor*, din cauză de bătrânețe; era aproape orb, când a început să întrebuițeze Fluid-Elsa. În șase săptămâni

Să dea Dumnezeu, ca acest minunat leac să nu se isprăvească nicăcând și să ajute fie-căruia ca și bătrânului meu tată.

Veritabilul „Elsa Fluid“, atât pe descrierea modului de folosire, cât și pe etichetă trebuie să poarte marca aci alăturată, cu numele „Elsa“ și subscrierea „Feller“. Analizată de comisia sanitară și garantată. La expozițiile din Paris, Roma, Londra, Nizza și Berlin „Elsa-Fluid“ a fost decorat cu medalia de aur.

Comandați „Elsa-Fluid“ cu ramburs postal și prin alăturarea costului.

Nu numai bolnavii, ci chiar și cei sănătoși să folosească „Elsa-Fluid“ de Feller, pentru tăbăciria nervilor, pentru înfrumusețarea și frăgezimea tenului, contra mătreței și a căderii părului și ca parfum pentru odăe.

Costă cu ambalajul și portopre, cum și descrierea modului de folosire.

Dacă comandați 12 sticlețe din „Elsa-Fluid“, plătiți 5 coroane; 24 sticle costă 8 coroane 60 fileri 8 duzine (36 sticle) costă 12.40 cor. 14 duzine (48 sticle) costă 16 coroane, franco cu descrierea modului de folosire cu cutie și celor-ce îl comandă, doresc să le folosească ca și mie.

În decurs de 18 ani am suferit de diferite răni foarte supărătoare; nimeni și nimic nu mi-a putut ajuta decât
„Fluidul-Elsa“
care m'a vindecat de tot:
A Hünigschnabel,
Körösbánya.

Cine dorește să primească „Elsa-Fluid“ de Feller veritabil, să comande la:

Eugen V. Feller,

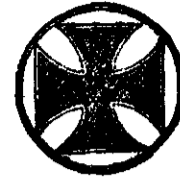
farmacist în Stubica, Kirchengasse (Comitatul Agram).
Depositul principal în Budapesta: la farmacia *Iosif Török*,
Königs-gasse Nr. 12.

Eggers, *Reichs-Palatin* farmacia Váci körút 17. și la farmacia *Béla Zoltán*,
Grosse Kronengasse Nr. 23.
886 — 5

Cruce dublă electro-magnetică

vindecă și inviorază sub garanție

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli și turturi de ureche, bătaie de inimă, sgârșituri de inimă, asma, azulul greu, sgârșituri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceala la mână și picioare, reuma podagră ischias, udulul în pat, influența, în somnia epilepsia circulația neregu-

lată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. Insușirea acestui aparat este că vindecă nu numai din timp în timp ci introduce constant în corpul omenească binefăcătorul curent, când pe deoparte vindecă cu succes boalele aflătoare, eară pe de alta parte e cel mai bun scut contra îmbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurărilor că acest aparat vindecă boale vechi de 15 ani.

În cancelaria mea se află atestate incurse în toate părțile lume cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat.

Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă indeosebi.

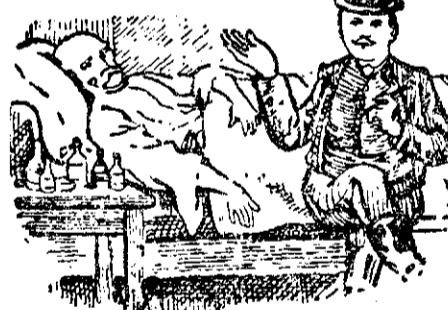
624 60-50

Prețul aparatului mare e fl. 3, sau Cor. 6. — folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e fl. 2, sau Cor. 4. — folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și străinătate e:

Albert Müller, Budapesta, V., str. Vadász 42. K
colțul str. Kálmán.

Fluidul-Elsa a devenit din ce în ce mai renumit; oamenii săraci au adunat bani împreună și au cumpărat 4 duzine cu 16 coroane, ca să le vină mai ieftin. Chiar și pentru vite și porci a ajutat. Tatăl meu s'a gândit mult, cum să-i poată mulțumi d-lui Eugen V. Feller, care i-a salvat viața. Când într'o zi ne întorceam dela biserică, mi-a zis: Am să mulțumesc științei de a cetii, că am găsit acest minunat leac în calendar. Scrie deci, iubite fiule, farmacistului Feller, cât de bolnav am fost, și că numai Fluidul-Elsa m'a salvat. Și să nu cruțe cheltuiala de a o publica aceasta prin ziare și calendare, ca să știe toată lumea, cât de minunat și trebuincios este Fluidul-Elsa.

Voi, iubii cetitori, dacă vreți să comandați Fluid-Elsa, adresați-vă în chipul următor:

Marca înregistrată

prin lege.

La toată lumea îi voi spune și sorie, că numai renumitul
„Fluidul-Elsa“
al lui Feller mi-a salvat viața — așa sorie:
Szabó István jun.
Páková.